

JE RECHTEN ALS ZELFSTANDIGE 2026

Als zelfstandige betaal je in principe sociale bijdragen. Deze bijdragen leveren je heel wat sociale rechten op. Verschillende organisaties staan klaar om je alle informatie te verstrekken over jouw rechten, de voorwaarden waaraan je moet voldoen, enz. Er bestaan ook oplossingen om je te helpen bij een tegenslag, van financiële of van andere aard.

Hieronder vind je een algemeen overzicht van je rechten en maatregelen om je bij te staan en uiteraard ook de gegevens van de organisaties waar je terecht kan voor meer informatie. **INFO OM ZEKER TE BEWAREN DUS! (situatie op 1 juli 2026).** Je vindt de meest actuele versie altijd terug op onze website.

JE GEZIN (deel 1)		
Kinderen	De uitkeringen en premies die u mogelijks kan genieten, zijn sinds 1 januari 2019 verschillend naar gelang de woonplaats van uw kind (Vlaanderen, Wallonië, Brussel of de Duitstalige gemeenschap)	Vlaanderen: Je uitbetalingsactor of FONS www.groeipakket.be 1700 Wallonië: Je kinderbijslagfonds of FAMIWAL www.famiwal.be/portail 0800 13 008 Brussel: FAMIRIS (vanaf 2020) famiris.brussels/nl 0800 35 950 Duitstalige Gemeenschap: Ostbelgien www.ostbelgienfamilie.be
Moeder worden	• Moederschapsverlof + moederschapsuitkering: max. 12 weken voltijds (waarvan 3 verplicht en 9 facultatief) met volledige uitkering. Mogelijkheid om (een gedeelte van) de facultatieve periode halftijds op te nemen (maximaal 18 weken halftijds), met halve uitkering. • Moederschapsrust: Opgelet: Vanaf 1 juli 2026 is het mogelijk om de moederschapsrust met maximaal drie voltijdse weken (of zes halftijdse weken) te verlengen door volledig of gedeeltelijk af te zien van de toekenning van de dienstencheques. • Vrijstelling van bijdragen na bevalling: Automatische vrijstelling van de betaling van de sociale bijdragen voor de 2 kwartalen volgend op de bevalling • Maandelijks uitkering en premies: (zie hierboven 'Kinderen')	• Moederschapsverlof + moederschapsuitkering: Je ziekenfonds • Moederschapsrust + vrijstelling van bijdragen na bevalling: Je sociaal verzekeringsfonds avixi
Vader of mee-ouder worden	• Vaderschaps- en geboorteverlof + vaderschaps- en geboortebetaling: max. 20 volledige dagen met volledige uitkering of max. 40 halve dagen met halve uitkering. • Geboortehulp: 15 gratis dienstencheques na de geboorte (enkel in het geval er max. 8 volledige dagen of max. 16 halve dagen vaderschaps- en geboorteverlof wordt opgenomen!). • Maandelijks uitkering en premies: (zie hierboven 'Kinderen')	Je sociaal verzekeringsfonds avixi

JE GEZIN (deel 2)		
Adoptie-ouder worden	Adoptieverlof + adoptie-uitkering: max. 6 weken (verlengd met 4 weken, naargelang de gezinssituatie) + uitkering Maandelijks uitkering en premies: (zie hierboven 'Kinderen')	Je ziekenfonds
Pleegouder worden	Pleegouderverlof + uitkering voor pleegouderverlof: max. 6 weken (verlengd met 4 weken, naargelang de gezinssituatie) + uitkering Maandelijks uitkering en premies: (zie hierboven 'Kinderen')	Je ziekenfonds
Mantelzorg	Geven van zorgen bij zware ziekte of palliatieve zorgen van een naaste of zorgen voor uw gehandicapt kind jonger dan 25 jaar Uitkering max. 12 maanden over de volledige loopbaan als zelfstandige: - Ofwel halve uitkering (in geval van minstens 50% onderbreking zelfstandige activiteit) - Ofwel volledige uitkering (in geval van 100% onderbreking zelfstandige activiteit) – per periode van 3 opeenvolgende maanden uitkering is er een kwartaal behoud van sociale rechten zonder bijdragebetaling (max. 4 kwartalen over de volledige loopbaan als zelfstandige)	Je sociaal verzekeringsfonds avixi
Een familielid verliezen	Rouwverlof met uitkering: max. 10 volledige dagen binnen het jaar na het overlijden van je kind of partner	Je sociaal verzekeringsfonds avixi
JE GEZONDHEID		
Medische kosten	Terugbetaling gezondheidszorgen	Je ziekenfonds
Ziekte of ongeval	Arbeidsongeschiktheidsuitkering vanaf de eerste dag wanneer een arbeidsongeschiktheid van minstens 8 dagen erkend is. Invaliditeitsuitkering als u langer dan één jaar arbeidsongeschikt erkend bent.	Je ziekenfonds
Gelijkstelling wegens ziekte	Behoud van sociale rechten zonder bijdragebetaling bij volledige stopzetting zelfstandige activiteit.	Je sociaal verzekeringsfonds avixi
Mentaal welzijn op het werk	Verschillende diensten aangeboden door de sociale verzekeringsfondsen ter bevordering van het mentaal welzijn bij het uitoefenen van een zelfstandige beroepsactiviteit.	Je sociaal verzekeringsfonds avixi
JE PENSIOEN		
Voor al je vragen rond je wettelijk pensioen	Aanvraag, berekening, minimum, vervroegd, ...	Groen nummer 1765 Vanaf 1 september 2026 wordt dit nummer vervangen door: 02 225 1765 Mypension.be Je sociaal verzekeringsfonds avixi RSVZ – www.rsvz-inasti.fgov.be
Overlevingspensioen en overgangsuitkering	≥ 51 jaar bij het overlijden van de zelfstandige echtgenoot en 1 jaar huwelijk: overlevingspensioen berekend op de loopbaan van de overleden echtgenoot Let op: Alleen een huwelijk opent rechten. Als het huwelijk echter minder dan 1 jaar heeft geduurd, kan de periode van onmiddellijk daaraan voorafgaand wettelijk samenwonen in aanmerking worden genomen om aan de vereiste van 1 jaar te voldoen. < 51 jaar bij het overlijden van de zelfstandige echtgenoot en 1 jaar huwelijk: overgangsuitkering van minimum 18 maanden tot maximum 48 maanden (afhankelijk van de gezinssituatie) Let op: Dezelfde regeling geldt hier: alleen een huwelijk opent rechten. Wettelijk samenwonen telt enkel mee indien het onmiddellijk voorafging aan een huwelijk van minder dan 1 jaar.	
Werken na pensioen	Vervroegd rustpensioen en een loopbaan van minstens 45 jaar of minstens 66 jaar oud: onbegrensde bedragen De anderen: opgelet, begrensd bedragen!	
Aanvullende pensioenen	Vrij Aanvullend Pensioen Zelfstandigen (VAPZ): fiscaal interessant Individuele Pensioentoezeggingsverzekering (IPT) voor zelfstandigen met vennootschap (bedrijfsleiders) Pensioenovereenkomst Zelfstandigen (POZ) voor zelfstandigen zonder vennootschap (eenmanszaken en vrije beroepen)	

JE OPENSTAANDE SOCIALE BIJDAGEN		
Hulp bij tijdelijke financiële problemen	Afbetalingsplan, aanvraag vrijstelling sociale bijdragen, kwijtschelding verhogingen, vermindering voorlopige bijdragen	Je sociaal verzekeringsfonds avixi
STOPZETTING / ONDERBREKING VAN JE ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT		
Overbruggings-recht	- onderbreking/stopzetting onafhankelijk van de wil (faillissement, natuurramp, brand, beschadiging, allergie, gebeurtenis met economische impact of beslissing van derde economische actor) - stopzetting omwille van economische moeilijkheden (leefloon, vrijstelling van bijdragen, laag inkomen) Toegelaten cumulatie met een beroepsinkomen of een vervangingsinkomen (onder bepaalde voorwaarden) Basispakket van 12 maanden uitkering + 4 kwartalen behoud van het recht op gezondheidszorg en ziekte-, moederschaps-, en invaliditeitsverzekering. In geval van een nieuw feit zijn er, na uitputting van het basispakket, bijkomende maanden/kwartalen mogelijk op basis van aantal pensioenvormende kwartalen tussen de twee feiten.	Je sociaal verzekeringsfonds avixi
Voortgezette verzekering	Behoud van bepaalde sociale rechten met verminderde bijdrage: - Ofwel enkel pensioenrechten - Ofwel pensioenrechten + ziekteverzekering	
Werkloosheids-uitkering	Onder bepaalde voorwaarden voor gewezen werknemers	RVA – www.rva.be
FINANCIERING VAN JE ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT		
Hulp bij je zoektocht naar financiering voor je project	Waals Gewest	WE – www.wallonie-entreprendre.be 1890.be
Moeilijke relatie met je bank	Vlaams Gewest	Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) – 02 229 52 30 www.pmv.eu Agentschap Innoveren en Ondernemen – 0800 20 555 www.vlaio.be
Bemiddeling tussen jou en je bank	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	SRIB – 02 548 22 11 www.finance.brussels Het Brussels Agentschap voor de Ondersteuning van het Bedrijfsleven – 02 422 00 20 hub.brussels/nl 1819.brussels
JE PERSONEEL		
Vermindering van de sociale bijdragen voor je werknemers	Permanente bijdragen-vermindering voor eerste aanwerving Eerste 3 aanwervingen, oudere werknemers, ...	Je sociaal secretariaat

Uitzonderlijk
GESLOTEN
door de
WEGENWERKEN

EN OOK ...		
Specifieke reglementering per regio/sector	Openingsuren, solden, ... Ter informatie: het is niet langer verplicht voor een startende zelfstandige om zijn basiskennis van bedrijfsbeheer aan te tonen Nieuw! In de sectoren van de bouw en de schoonmaak: • Inschrijvingsverplichting werkende vennoten en helpers • Inhoudingsplicht	FOD Economie economie.fgov.be/nl/themas/verkoop/reglementering/sluitingsuren-en-wekelijkse RSVZ Inschrijvingsverplichting werkende vennoten en helpers bij KBO RSVZ Inhoudingsplicht in het sociaal statuut van de zelfstandigen RSVZ
Wijziging of stopzetting van je zelfstandige activiteit	Verplichte administratie	Je sociaal verzekeringsfonds avixi Je ondernemingsloket EUNOMIA
Hinder bij openbare werken (financiële moeilijkheden)	Vlaams gewest Waals Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Agentschap Innoveren en Ondernemen – 0800 20 555 www.vlaio.be 1890.be Vergoeding bij wegwerkzaamheden: economie-werk.brussels/premie-werf

VOLG ONS OP LINKEDIN, INSTAGRAM EN FACEBOOK

Blijf je graag op de hoogte van de laatste nieuwtjes of interessante weetjes over zelfstandigen? Volg onze avixi [Linkedin](#), [Instagram](#) en [Facebook](#)

in f @

